

Life Prespa Waterbirds

Ένα πρόγραμμα για την προστασία των υδρόβιων πουλιών
στη Μικρή Πρέσπα, την προσάρμογή στην κλιματική αλλαγή
και την ενδυνάμωση της τοπικής κοινωνίας.

Η Μικρή Πρέσπα φιλοξενεί σημαντικό αριθμό απειλούμενων υδρόβιων πουλιών, τα οποία τρέφονται και αναπαράγονται σε ένα πλούσιο μωσαϊκό οικοτόπων, που συνθέτουν την περιμετρική ζώνη της λίμνης.

Τα υδρόβια πουλιά φτιάχνουν τις φωλιές τους:

στους πυκνούς, εκτεταμένους καλαμιώνες που περικλείουν τη λίμνη, προφυλαγμένα από κινδύνους και θηρευτές.

Και τρέφονται:

σε περιοχές με ρηχά νερά και χωρίς πυκνή βλάστηση, στις εκβολές των ρεμάτων και στα υγρά λιβάδια, όπου ψάρια, αμφίβια και ερπετά βρίσκουν ιδανικές συνθήκες για την αναπαραγωγή τους.

Τα υγρά λιβάδια της Μικρής Πρέσπας είναι περιοχές με ποώδη βλάστηση, μεταξύ στεριάς και καλαμιώνα. Την άνοιξη, με την άνοδο της στάθμης της λίμνης κατακλύζονται παροδικά με νερό.

Όταν ο καλαμιώνας εξαπλώνεται, περιορίζει τις περιοχές τροφοληψίας των υδρόβιων πουλιών και δυσχεραίνει την πρόσβαση των ψαριών στις περιοχές αναπαραγωγής τους.

Στο παρελθόν, οι ανθρώπινες δραστηριότητες στις παραλίμνιες περιοχές και η χρήση του καλαμιού σε καθημερινές εφαρμογές, διατηρούσαν τα υγρά λιβάδια καθαρά από βλάστηση:

- ~ **Χρήση καλαμιού ως δομικό/μονωτικό υλικό και ως ζωοτροφή**
- ~ **Βόσκουση ζώων στην ακρολιμνιά**
- ~ **Κοπή καλαμιών για διευκόλυνση της αλιείας**

Η εγκατάλειψη των παραδοσιακών πρακτικών οδήγησε σε σημαντική συρρίκνωση των υγρών λιβαδιών και των καθαρών από βλάστηση ρηχών νερών, με άμεσο αντίκτυπο στον πληθυσμό των πουλιών και στα ιχθυοαποθέματα της Μικρής Πρέσπας.

Οι πρώτες δράσεις διαχείρισης

Το 1997 ξεκίνησαν οι προσπάθειες για την αποκατάσταση των υγρών λιβαδιών της Μικρής Πρέσπας, με τη συνεργασία περιβαλλοντικών αρχών, κατοίκων και φορέων της περιοχής:

- ~ **Κοπές καλαμιών με μηχανικά μέσα, στην εξωτερική περίμετρο του καλαμιώνα**
- ~ **Βόσκουση παραλίμνιας ζώνων με νεροβούθαλους και βοοειδή**

Η Εταιρία Προστασίας Πρεσπών με το πρόγραμμα LIFE «Προστασία και Διατήρηση Ειδών Πουλιών Προτεραιότητας στη λίμνη Μικρή Πρέσπα» 2002-2007, εφάρμοσε δράσεις διαχείρισης της παραλίμνιας βλάστησης και της στάθμης της Μικρής Πρέσπας, με στόχο την βελτίωση των ενδιαιτημάτων σπάνιων πουλιών.

Με το νέο πρόγραμμα LIFE Prespa Waterbirds αξιοποιούμε την επιστημονική γνώση της πολυετούς διαχείρισης του υγροτόπου, λαμβάνουμε υπόψη τις νέες απειλές της κλιματικής αλλαγής στο λιμναίο οικοσύστημα και οργανώνουμε δράσεις διαχείρισης των παραλίμνιων περιοχών σε διασυνοριακό επίπεδο.

Οι δράσεις του προγράμματος

- ~ Αποκαθιστούμε τη μωσαϊκότητα του υγροτόπου, με την υλοποίηση σχεδίου κοπής καλαμιών στα υγρά λιβάδια και στα ρηχά σημεία της Μικρής Πρέσπας.
- ~ Καθαρίζουμε από φερτά υλικά και υδρόβια βλάστηση τις εκβολές των ρεμάτων Μικρολίμνης και Λευκώνα, ώστε να έχουν πρόσβαση τα ψάρια που αναπαράγονται σε αυτά.
- ~ Καθαρίζουμε επιλεγμένα στραγγιστικά κανάλια της αγροτικής ζώνης, ώστε να αποτρέπεται η μετάδοση των πυρκαγιών στις φωλιές και τις αποικίες των πουλιών.
- ~ Μελετάμε τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στον υγρότοπο, με στόχο τη θωράκιση του οικοσυστήματος από ακραία καιρικά φαινόμενα και περίόδους παρατεταμένης ξηρασίας.
- ~ Λαμβάνουμε μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση ενδεχόμενων περιστατικών γρίπης των πτηνών.
- ~ Ενδυναμώνουμε τη διασυνοριακή συνεργασία με τους φορείς της Αλβανίας και της πΓΔΜ για την εναρμονισμένη διαχείριση του υγροτόπου.
- ~ Διερευνούμε τις δυνατότητες αξιοποίησης της βιομάζας που προέρχεται από τη διαχείριση του καλαμιού, ως ζωοτροφή, εδαφοβελτιωτικό και καύσιμο θέρμανσης κτιρίων.

Όλες οι δράσεις διαχείρισης υλοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες άλλων ειδών του υγροτόπου (βίδρες, μικρά πουλιά, μικρά θηλαστικά, αμφίβια, σπάνια είδη φυτών).

Οφέλη για το οικοσύστημα

- ✓ Αύξηση του πληθυσμού και της αναπαραγωγικής επιτυχίας των υδρόβιων πουλιών
- ✓ Διαφύλαξη της βιοποικιλότητας της περιοχής και της ετερογένειας του τοπίου

Εννέα σημαντικά είδη υδρόβιων πουλιών βρίσκονται στο επίκεντρο των δράσεων προστασίας: αργυροπελεκάνος, ροδοπελεκάνος, λευκοτσικνιάς, κρυπτοτσικνιάς, αργυροτσικνιάς, νυχτοκόρακας, λαγγόνα, βαλτόπαπια και χαλκόκοτα.

Οφέλη για την οικονομία και την κοινωνία

- ✓ Αξιοποίηση της βιομάζας καλαμιού προς όφελος δημοτικών υποδομών
- ✓ Αύξηση ιχθυοαποθεμάτων – αλιευτικού εισοδήματος
- ✓ Ενίσχυση της οικοτουριστικής ταυτότητας της Πρέσπας

Πρόγραμμα LIFE15 NAT/GR/000936 – Prespa Waterbirds (2016-2021). Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται κατά 60% από το χρηματοδοτικό μέσο LIFE της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

www.prespawaterbirds.gr

© LIFE15 NAT/GR/000936

